

Takdim

Değerli Bilim İnsanları,

Türkiyat Enstitüsü adıyla 30 Ekim 2010 tarihinde Türkiye’de en son kurulan ve en genç olan enstitü *Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü*’dür. Bu manada diğer selefleri gibi Türk kültürünü ve medeniyetini dil, tarih, edebiyat, folklor vs. gibi sahalarda araştırmak, incelemek ve bunların sonuçlarını yayımlamak amacıyla yola çıkan Türkiyat Enstitüsü, Üniversitemiz bünyesinde başladığı faaliyetleri gerçekleştirmeye devam etmektedir.

Enstitümüz şimdiye kadar düzenlediği sempozyum, panel, konferans gibi etkinliklerin yanı sıra kısa adı *ÇAKÜTAD* olan *Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* adıyla yılda iki kez (Haziran-Aralık) yayımlamak üzere süreli yayın faaliyetine de başlamış bulunmaktadır. Bugüne kadar ülkemizdeki diğer Türkiyat enstitülerine ait bir süreli yayın olmasına karşın Enstitümüzün böyle bir yayın organına sahip olmaması bir eksiklikti. Ancak gecikmiş bir adım olsa da Aralık 2021’de ilk sayıyı çıkarmanın heyecanını yaşamaktayız. Bundan mütevellit Türklük bilimiyle bağlantılı olması koşuluyla dil, edebiyat, tarih, coğrafya, sanat tarihi, bilgi-belge, arkeoloji, antropoloji ve uluslararası ilişkiler gibi bilim dallarını kapsayan çalışmaları bilim dünyasına kazandırmak, yeni kaynakları, bilgi ve görüşleri bilim ve kültür hayatımıza düzenli olarak sunmak üzere dergimiz yayın hayatına girmiştir.

Bu kapsamda dergimizin ilk sayısı (Aralık 2021) 9 araştırma makalesi, 1 kitap tanıtımı, 1 çeviri, 1 metin neşri ve 1 söyleşi olmak üzere 13 yazı ile bilim insanlarının karşısına çıkmaktadır. Yayın Kurulu tarafından kabul edilen makaleler geliş tarihine göre yayımlanmıştır. Buna göre araştırma makalelerinden ilki Ahmet İleriş Yalın’a ait “Ahıska Sürgününün Yeniden Anlatımında Anlatı Zamanı” başlıklı araştırmadır. Yazar, bu

makalesinde “Ahıska Sürgünü” kavramını Gerard Genette’in, anlatının söylemi isimli yapısal inceleme metodundaki “anlatı zamanı” çerçevesinde analiz etmektedir. Bir diğer makale Rabia Aksoy Arıkan’a ait olup, onun çalışması “İngilizcede Yunus Emre” adını taşımakta ve burada Yunus Emre’nin felsefesi ve şiirlerinin içeriği, Batı dünyasında tasavvufun anlamı incelenmekte, Yunus Emre ile ilgili İngilizce yayınlanan eserler üzerinde bir değerlendirme yapılmaktadır.

Üçüncü makale Abdulselam Arvas tarafından kaleme alınmış olup, “Karacaoğlan’ın ‘Acep Sevdiğimin Eşi Var M’ola’ Şiiri Üzerine Bazı Tespitler” başlığını taşımaktadır. Bu makalede Karacaoğlan’a ait olduğu söylenen “Acep sevdiğimin eşi var m’ola?” şiirinin varyantları tespit edilmekte ve tespit edilen metinler arasındaki farklılıkların sebepleri üzerinde durulmaktadır. Bir başka araştırma makalesi Ali Bezin tarafından kaleme alınan “Türk Kültüründe Beslenen Kuş Türlerinin Cinsiyet Bağlamında Değerlendirilmesi” adlı çalışmadır. Araştırmacı, makalesinde Türk kültüründe kadim bir geçmişe sahip kuş nev’inden canlıların seçilmesi ve ev ortamında bakılmasında kadın ya da erkeklerin tür seçimlerinde nelere dikkat ettiklerine odaklanmaktadır.

Miyase Güzel’in “Yazılı Basında Ölüm İlanlarının Eleştirel Söylem Analizi: Teun A. Van Dijk Modeli” başlıklı yazısı dergimizin beşinci araştırma makalesidir. Bu çalışmada ise yazılı basında önemli bir yer tutan ölüm ilanlarında kullanılan dil, Teun A. Van Dijk’in eleştirel söylem analizi kuramına göre incelenmektedir. İlk sayımızda okuyucunun karşısına çıkan bir diğer makale ise Barış Taş’ın kaleminden çıkan “Coğrafya Penceresinden Dil ve Edebiyat” adlı çalışmadır. Bu çalışmada, kültürel coğrafya açısından, hem dil hem de edebî eserler, coğrafi yaklaşımla ama genel hatlarla ortaya konmaktadır. Çalışmada belirli bir edebî eser veya konu yerine dil ve edebiyat ile coğrafya arasındaki ilişkiler ele alınmaktadır.

Sacide Çobanoğlu tarafından kaleme alınan yedinci makalemiz “Halkbilimsel Metaetik Kuram ve Kazılık Koca Oğlu Yigenek Boyu’nun Etik Çözümlesi” adını taşımakta ve halk edebiyatının önemli yazılı kaynaklarından biri olan “Kitab-ı Dedem Korkut”taki *Kazılık Koca Oğlu Yigenek Boyunu* farklı bir bakış açısıyla incelemektedir. Çalışmada, Türk toplumunun etik algısının ortaya çıkışına kaynaklık eden halk fikirleri, metaetikselsel anlamda önermeler ortaya konularak örnek bir çalışma yapmak amaçlanmıştır.

Yavuz Gözen’e ait “Eskatoloji Mitleri ve Kuran-ı Kerim’de Geçen Kıyamet Tasvirleri” başlıklı sekizinci makalede ise eskatoloji mitleri ile Kuran’da geçen kıyamet tasvirleri arasındaki benzer ve farklı yönler incelenmeye çalışılmıştır.

Araştırma makalelerimizin sonuncusu ise Özkul Çobanoğlu’na ait olup, yazar burada Dr. Gyula Mészáros’un Türk halkbilimi çalışmalarına katkısını İngilizce olarak kaleme almıştır. Yazar, “The Two Most Important Contributions of Dr. Gyula Mészáros To the Turkish Folklore Studies” başlıklı bu incelemede Dr. Gyula Mészáros’un Türk Halkbilgisi Derneği’nin kuruluşunda oynadığı rol ile “Türk Etnografya Müzesi”nin kuruluşuna olan katkılarını irdelemektedir.

Araştırma makalelerinden sonra Ahmet Serdar Arslan bir tanıtım yazısıyla “Cenupta Türkmen Oymakları-I-II” adlı eseri kaleme almıştır. İkinci olarak orijinali İtalyanca olan “Malta Tarihi” adlı şiir Abdulselam Arvas tarafından İngilizceden Türkçeye nesir olarak çevrilmiştir. Ardından ilk Türkiyat Enstitüsü müdürü Fuat Köprülü’nün enstitünün ihtiyaçlarını ve yapacağı işleri kaleme alan Osmanlıca bir metin Çağrı Erdoğan tarafından metin neşri olarak hazırlanmıştır. Son olarak yine Ahmet Serdar Arslan tarafından Edebiyat Fakültesi Dekanı Ahmet Özcan ile Türkiyat enstitüleri hakkında bir söyleşi gerçekleştirmiştir.

Takdim yazısını bitirmeden önce kapak hususuna da değinmek faydalı olacaktır. Malum olduğu üzere Cumhurbaşkanlığımız 2021 senesini “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” ilan etmiş ve bu vesileyle konuya dair çok sayıda çeşitli etkinlikler farklı resmi kurumlarda gerçekleştirilmiştir. Enstitümüz de bu manada birçok faaliyet yapmış bulunmaktadır. Hatta Enstitü olarak Yunus Emre yazılarından oluşan bir armağan sayı hazırlanması düşünülmüş ancak zamanın kısıtlı olmasından ötürü bu fikir hayata geçirilememiştir. Buna karşın Yunus’a vefa borcu yerine gelsin diye, onun adını ve vefat tarihini gösteren bir fotoğrafın, derginin kapağına konması uygun görülmüştür. Kapak fotoğrafı, Yunus Emre’nin farklı zamanlarda mezarının nakillerinden ötürü üçüncü mezarlık olarak adlandırılan türbedeki sütunda yazılan ve 2015 yılında Ahmet Serdar Arslan tarafından Mihaliççik’te çekilen fotoğaftır.

Son olarak büyük bir heyecan ve istekle başladığımız *Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*’nde yayımlanan yazıların akademik çevreye ve Türklük Bilimi’ne ilgi duyan herkese yararlı olmasını temenni ederiz. Dergimizin bu ilk sayısına katkıda bulunan değerli teknik ekibimize, yazarlarımıza, makale değerlendirmelerini yapan hakemlere, yayın kurulu üyelerine ve desteklerini esirgemeyen Rektörümüz Prof. Dr. Harun Çiftçi’ye teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Abdulselam ARVAS

Türkiyat Enstitüsü Müdürü